

BAŞKAN — Sayın Soydan? Yok. Sayın Balyndırlık Bakanı? Yok. Soru, gelecek soru gününe bırakılmıştır.

2. — *Cumhuriyet Senatosu Erzurum Üyesi Osman Alihocagil'in, İktisadi Devlet Teşekkülleri bütçelerinden ücret alan müstahdemlere dair Maliye Bakanından sözlü sorusu (6/531)*

BAŞKAN — Sayın Alihocagil? Burada. Sayın Maliye Vekili? Bütçe Komisyonunda. Soru, gelecek soru gününe bırakılmıştır.

3. — *Cumhuriyet Senatosu İstanbul Üyesi Ekrem Özden'in, Gençlik ve Spor Bakanlığının ihdasına dair Başbakanın sözlü sorusu (6/535)*

BAŞKAN — Sayın Özden? Yok. Sayın Başbakan? Yok. Soru, gelecek soru gününe bırakılmıştır.

4. — *Cumhuriyet Senatosu İstanbul Üyesi Mevrure Aksoley'in, kalorifer bacalarından çıkan zehirli gazlara dair Başbakanın sözlü sorusu ve Başbakan adına Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sabit Osman Avcı'nın cevabı (6/542)*

BAŞKAN — Sayın Aksoley? Burada. Sayın Başbakan adına cevaplandırılacak sayın Bakan? Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı cevaplandırılacak. Soruyu okutuyorum.

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Aşağıdaki sözlü sorunun Başbakan tarafından cevaplandırılmasını arz ve teklif ederim.

26 . 11 . 1969

Cumhuriyet Senatosu
İstanbul Üyesi
Mevrure Aksoley

Soru :

Ankara'da yaşayan vatandaşlarımız kış mevsiminde kalorifer bacalarından çıkan zehirli gazlarla ne zamana kadar zehirlenmeye devam edeceklerdir?

Ankara'nın bu zehirli havasını teneffüs edilir bir hale gelmesi için Hükümet ne düşünmektedir?

Nasıl bir tedbir alınacaktır?

Bu sorunun cevabını bütün Ankaralıları beklemektedir.

BAŞKAN — Başbakan adına Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Sabit Osman Avcı.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANİ SABİT OSMAN AVCI (Artvin Milletvekili) — Sayın Başkan, Cumhuriyet Senatosunun sayın üyeleri; Cumhuriyet Senatosu İstanbul Üyesi Sayın Mevrure Aksoley'in kalorifer bacalarından çıkan zehirli gazlara dair sorduğu soruya cevabımı arz ediyorum :

Ankara şehri taban ve kenarları arasında 150 ilâ 200 metrelik fark olan ve âdeta bir çanağı andıran arazinin dip kısmına oturmuş vaziyettedir. Ayrıca, günlük sıcaklık değişimleri fazla, hava az nemli ve rüzgâr hızı ortalama 2 - 3 metre saniyedir. Böylece sert bir iklime sahiptir. Kışın ve Kışa yakın aylarda, her yerde olduğu gibi, alt atmosfer katının üst atmosfer katı ile temas ettiği termal enversiyon noktasında ısı farklarının bulunmayışı nedeniyle gaz ve dumanın dikey istikamette hareket etme kabiliyeti olmayacağından bu noktada duman ve duman refakatindeki çeşitli gazlar yoğunlaşmaya başlamakta ve duman çanak içinde âdeta toplanmaktadır. Ankara şehri çok şanssız bir topoğrafik kuruluşa ve iklime sahip bulunmaktadır ve hava kirliliği ile mücadele bu sebeple çok zor olmaktadır. Bu hava kirliliğinin canlıları zehirlenme derecesine çıkıp çıkmadığı hususu Sağlık Bakanlığımızın çalışma kapsamına girmektedir. Bakanlığımız yönünden cevaplandırılmamakla beraber bu konu, hava kirliliğinin yarattığı ve günlük hayatımızı etkileyen yakıtlar ve yakma tekniği ile ilgili hususlarda Bakanlığımız tarafından, eldeki imkânın müsaadesi oranında, çeşitli çalışmalar yapılmaktadır. Bu çalışmalarını şimdi Yüce Senatoya şöylece özetleyebilirim :

1. Kullanılan yakıtların ıslahı konusunda yapılan çalışmalar,

2. Mevcut yakıtların daha az duman çıkararak, yakılması konusunda yapılan çalışmalar ve diğer çalışmalar.

Halen kullanılmakta olan yakıtların yerine dumansız bir yakıt ikame edilebildiği takdirde, hava kirliliği problemi büyük oranda çözümlenmiş olacaktır. Bu konuda Maden Tetkik ve Araştırma Enstitüsünce yapılmış olan tecrübelerden müspet sonuçlar elde edilmiştir. Maden Tetkik ve Arama Enstitüsünde yapılan bu tecrübeler sonucunda linyit kömüründen dumansız yakıt elde edilmiş bulunmaktadır. Tecrübelerin sanayi alanına intikal ettirilmesi